

PORTA FIDEI

Onze hoop is
gevestigd op
Christus.

H. Catharina
van Siëna
p. 6

De Goede Week
p. 13

Overzicht
van de
programma's

p. 10-11

Rembrandt
stierf 350 jaar
geleden
p. 16

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Pr. Karlo Tyberghien

Werkten mee aan dit nummer:

Joris Abts, Jozef Abts, Jeanine Gilis, pr. J. Hermans, Diane Kets, pr. Jan Philippe, pr. Karlo Tyberghien

Foto's:
Redactie

Realisatie en vormgeving:
Radio Maria

Druk en verzending:
Halewijn, Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen

Abonnementen en gegevensverwerking:

Radio Maria
Sint Reneldisplein 23
3001 Leuven
info@radiomaria.be

Bel ons: 016 41 47 47

Francisco Goya, De boetvaardige Petrus

Beste vrienden,

“Rustig maar, Ik ben het. Wees niet bang.” (Mc 6, 50). Deze geruststellende woorden van Jezus zijn gericht aan zijn apostelen wanneer zij menen een spook te zien in plaats van Jezus Christus die over het water naar hen toekomt. In de heilige Schrift is de zee vaak het symbool van het kwaad. Het feit dus dat Jezus over het water loopt toont de geestelijke waarheid dat Hij al het kwade domineert. Jezus is de sterkere die ons rust geeft en dat is een reden om niet bang te zijn.

Allen hebben we wel eens nood aan een bemoedigend woord, een woord die ons sterkt en vertrouwen geeft. Het Evangelie staat er vol van. Jezus zegt immers vaak: “Ik wil, wees gereinigd.” “Sta op en

loop.” “Ga en zondig niet meer.” Al deze woorden ooit gericht aan concrete personen worden vandaag nog altijd herhaald voor zij die nood hebben aan de barmhartigheid van de Heer. Zo heeft Jezus het gewild om ons altijd nabij te blijven, “tot het einde der tijden”. In de Kerk is dat voor vandaag een blijvende – en niet symbolische – aanwezigheid van de Stichter die op het kruis heeft gezegd: “Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen”. Zeer speciaal doorheen de Sacramenten blijft Jezus Christus bij ons en met ons begaan doorheen alle vreugden en moeilijkheden die we in het leven kunnen kennen. Een Sacrament is als het ware een zichtbaar teken van iets wat onzichtbaar is voor onze ogen, maar die door het geloof echt beleefd wordt. Het Sacrament van de Eucharistie bijvoorbeeld stelt het brood als zichtbaar teken voor een onzichtbare werkelijkheid: namelijk Jezus Christus is werkelijk aanwezig. Zo ook heeft God niet enkel zijn blijvende aanwezigheid gegeven in de Eucharistie, maar

ook een echt Sacrament die Hem laat ontmoeten in zijn oneindige Barmhartigheid: de biecht, een sacrament van verzoening. Ook voor dit Sacrament geldt de stelling dat er een zichtbaar teken is die een onzichtbare realiteit kenmerkt. Het zichtbare teken is de bekentenis van de zondaar die vergeving komt vragen bij een priester. Deze spreekt met hoorbare woorden Gods vergeving uit. Het onzichtbare wat erachter schuilt is dan we vergiffenis van onze zonden ontvangen, met als gevolg de zekerheid dat we weer opnieuw mogen beginnen om te leven in het aanschijn van de Heer.

De biecht is in onze contreien een niet zo populair Sacrament. Het is vaak verwaarloosd. Hoe minder men echter de eigen zonden nagaat, hoe minder men er zich ook van bewust wordt dat men zondaar is. Zo komen velen tot de conclusie dat ze – zeker als ze geen grote zondaren zijn zoals moordenaars en dieven – eigenlijk geen zonden meer hebben. Tijdens de Vastentijd, in de laatste aanloop naar Pasen, geeft de Heer ons echter een vernieuwde uitnodiging om iets te ontdekken dat nodig is om als Christen te leven en zich te laten voeden door God. Iedereen heeft wel eens nood aan vergeving. De heilige Schrift zegt dat een rechtvaardige tot zevenmaal per dag zondigt. Misschien een gelegenheid om zelf ook de stap te zetten naar een biechtgesprek en zich zo vrij te maken van wat zo vaak een last is?

Rembrandt, De Barmhartige Vader

Dat de biecht soms moeilijk en vernederend lijkt is toch maar een foute – doch begrijpelijke – indruk. Beter zou zijn te kijken naar het besluit van een biecht, namelijk een vreugdevol hart dat zich geliefd weet door God. Het is de vervulling van de woorden van Jezus: “Kom tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u rust geven; neem mijn juk op je en leer van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en je zult rust vinden voor je ziel; want mijn juk is zacht en mijn last is licht.”

Om deze boodschap te blijven verkondigen hebben we bij Radio Maria natuurlijk nood aan veel steun. Onze Vastenactie – help Radio Maria met de verkondiging – is daarom ook een echte actie die onze missie laat groeien met uw steun. Mogen we ook nog op die van u rekenen? We danken u zeer hartelijk en wensen u een mooie voorbereiding op het feest van de Verrijzenis van de Heer.

Zeer genegen in Jezus en Maria,

Pr. Karlo Tyberghien

Pr. Karlo Tyberghien
Directeur Radio Maria

CATECHISMUS

Iedere weekdag
om 9u50.

De Erfzonde

op 2 en 3 april

door E.H. Chris Butaye

Ik geloof in God

van 4 tot 12 april

door E.H. Dirk Van der Linden

De rol van de vrouw in de Kerk

door E.H. Pierre François

H. Grignon de Montfort

van 23 tot 27 april

De ware godsvrucht

op 28 en 30 april

door Pater Jan Meeuws

Catecheses over de zondagen van de veertigdagentijd en pasen

op zaterdag om 22u35

en op zondag om 11u15

door E.H. Jan Philippe

Oplossing van het kruiswoordraadsel van februari 2019

V	B	L	A	S	I	U	S	Z	E	G	E	N
A	O	R	O		U	I				P	A	
L	U	K	A	K	U	E	E	C	H	O	A	
E	I	S	E	B	C	O	L	O	V	N		
N	L		L	I	C	H	T	M	I	S		N
T	H	F	R	O	T	I	P	O	C	O		
I	N	D	I	G	O	A	S	S	I	S	E	N
J	T	D	U	F	O	U	T	M	C			
N	E	V	E	R	S	N	R	N	A	O	M	I
R	S	I	H	U	L	S	A					
A	R	K	R	E	L	I	K	W	I	E	D	
A		H	E	R	E	M	I	E	T	R	E	
T	T	Z	K	I	N	D	E	R	Z	E	G	E
E	U	P	H	O	N	I	E	E	I	N	D	
A	M	B	E	R	A	R	E	N	T	E	X	

Catechesereeks over de geboden

GODS LIEFDE GAAT DE WET VOORAF EN GEEFT ER BETEKENIS AAN

Luca Giordano (Naples 1634-1705) - Het lied van Miriam na de doortocht door de Rode Zee

CATECHESE VAN PAUS FRANCISCUS

Paus Franciscus begon op 13 juni 2018 tijdens de algemene audiëntie op het Sint-Pietersplein met een reeks catecheses over de geboden. We geven u in dit en de komende nummers telkens een vertaling van één of meerdere catecheses.

De paus spreekt in deze catecheses niet alleen over de tien geboden maar ook over de nieuwe wet van Christus.

Dierbare broeders en zusters, goedendag!

We gaan verder met ons gesprek over de geboden die, zoals we gezegd hebben, meer dan geboden zijn. Het zijn woorden van God, gericht tot zijn volk opdat het de goede weg zou gaan. Liefdevolle woorden van een Vader. De Tien Woorden beginnen als volgt: Ik ben Jahwe uw God, die u heb weggeleid uit Egypte, het slavenhuis (Ex. 20, 2). Dit begin geeft de indruk vreemd te zijn aan de eigenlijke wetten die volgen. Maar dat is niet zo.

Waarom deze afkondiging die God van zichzelf en van de bevrijding geeft? Omdat men, na de doortocht van de Sinäï, aan de Rode Zee gekomen is. De God van Israël redt eerst en vraagt daarna vertrouwen. Met andere woorden de decaloog begint met de mildheid van God. God vraagt nooit zonder eerst te geven. Nooit. Eerst redt Hij en geeft, daarna vraagt Hij. Zo is onze Vader, de goede God.

Zo verstaan we het belang van die eerste uitspraak: Ik ben Jahwe uw

God. Het gaat om een bezittelijk voornaamwoord, het gaat om een relatie, een behoren tot. God is geen vreemde: Hij is jouw God. Dit werpt zijn licht op heel de decaloog en omhult ook het geheim van het christelijke handelen, want het is dezelfde houding van Jezus die zegt: Zoals de Vader Mij heeft liefgehad, zo heb ook Ik u liefgehad (Joh. 15, 9). Christus is de Beminde van de Vader en bemint ons met die liefde. Vaak mislukken onze acties omdat we van onszelf uitgaan en niet van de dankbaarheid. En wie van zichzelf uitgaat, waar komt die aan? Bij zichzelf! Hij is niet in staat de weg te gaan, hij keert terug naar zichzelf. Spottend wordt deze houding door de mensen beschreven als: Dat is iemand met een ik, ik met ik voor ik. Men komt uit zichzelf en keert terug naar zichzelf.

Het christelijke leven is op de eerste plaats een dankbaar antwoord op een milde Vader. Christenen die alleen maar plichten kennen, tonen dat ze geen persoonlijke ervaring hebben met de God die de onze is. Ik moet dit doen, ik moet dat

doen... alleen maar plichten. Dan ontbreekt er je iets! Wat is het fundament van die plicht? Het fundament van de plicht is de liefde van God de Vader, die eerst geeft en dan beveelt. De wet voorrang geven op de relatie helpt de geloofsweg niet. Hoe zou een jongere christen willen worden, als we vertrekken van verplichtingen, opdrachten, consequenties en niet van de bevrijding? Christen zijn is een weg van bevrijding! De geboden bevrijden je van je egoïsme, ze bevrijden je omdat het de liefde van God is die je vooruit helpt. Christelijke vorming is geen kwestie van wilskracht, maar van ontvankelijkheid voor verlossing, van zich te laten beminnen. Eerst de Rode Zee, dan de Berg Sinai. Eerst de redding. God redt zijn volk in de Rode Zee. Daarna, in de Sinai, zegt Hij wat het moet doen. Het volk beseft dat wat het te doen krijgt het gevolg is van het feit dat het gered werd door een liefdevolle Vader.

Dankbaarheid is een kenmerkende eigenschap van een hart dat bezocht werd door de Heilige Geest. Om God te gehoorzamen moet men zich eerst zijn weldaden herinneren. De Heilige Basilius zegt: Wie dergelijke weldaden niet vergeet, richt zich op de goede deugd en op ieder werk van gerechtigheid. Waar brengt ons dit alles? Tot een oefening in herinneren.

Hoeveel mooie dingen heeft God niet gedaan voor ieder van ons! Hoe mild is onze hemelse Vader! Ik wil jullie nu een kleine oefening voorstellen. Iedereen kan in stilte in zijn eigen hart antwoorden. Hoeveel mooie dingen heeft God voor mij gedaan? Dat is de vraag. Dat ieder nu in stilte antwoordt. Dat is de bevrijding van God. God doet zoveel mooie dingen en bevrijdt ons.

En toch is het ook mogelijk dat iemand nog geen echte ervaring heeft van de bevrijding door God. Dat kan

gebeuren. Het zou kunnen dat iemand in zichzelf slechts het besef van plicht vindt, een spiritualiteit van slaven en niet van kinderen. Wat te doen in dergelijk geval? Doen wat het uitverkoren volk deed. Het boek Exodus zegt: in de loop van deze vele jaren was de koning van Egypte gestorven. Maar de Israëlieten zuchtten nog steeds onder hun dwangarbeid en zij klaagden luid. Vanuit hun slavenbestaan drong hun gejammer door tot God, en God luisterde naar hun klagen; Hij was zijn verbond met Abraham, Isaak en Jakob indachtig. God zag goedgunstig neer op de Israëlieten en Hij was met hen begaan (Ex. 2, 23-25). God denkt aan mij.

Het bevrijdende optreden van God aan het begin van de decaloog – dat wil zeggen van de geboden – is het antwoord op dit klagen. Wij redden ons niet alleen. Maar van ons kan een kreet om hulp uitgaan. Heer red mij, Heer wijs mij de weg, Heer omhels mij, Heer schenk mij wat vreugde. Dit is een kreet om hulp. Dat staat ons te doen: vragen om bevrijd te worden van egoïsme, van zonde, van de ketenen van de slavernij. Dergelijke kreet is belangrijk, het is een gebed, het is bewust zijn van wat in ons nog onderdrukt en niet bevrijd is. In onze zielen is nog veel niet bevrijd. Red mij, help mij, bevrijd mij. Dat is een mooi gebed tot de Heer. God kijkt uit naar die kreet, omdat Hij onze ketenen kan en wil breken. God heeft ons niet in het leven geroepen om onderdrukt te blijven, maar om vrij te zijn en te leven in dankbaarheid en met vreugde te gehoorzamen aan Hem die ons zoveel geschonken heeft, oneindig veel meer dan wij ooit aan Hem zouden kunnen geven. Dat is mooi. God zij gezegend om al wat Hij in ons doet, gedaan heeft en zal doen!

VASTENACTIE
2019

Tijdens deze veertigda-gentijd beleven we bij Radio Maria onze jaarlijkse Vastenactie. Een steun voor Radio Maria is immers een steun die ten goede komt aan de hele geloofsgemeenschap die nood heeft aan de verkondiging van het Evangelie. Vergeet dus zeker niet om voor ons te bidden, ons financieel te steunen, en natuurlijk ook naar ons te luisteren. We danken u nu reeds voor uw steun en gebed!

Helpt u Radio Maria in haar missie om het Evangelie van Jezus Christus te verkondigen in heel ons land? Aarzel niet ons te steunen:

Rekening: BE49 7333 7333 7771

Heiligen hebben heel vaak in hun leven blijk gegeven van een bijzondere relatie met het Allerheiligste en met de viering van de Eucharistie. De verhalen uit de rijke schat van het leven van de heiligen helpen ons om de Eucharistie beter te begrijpen en om met meer geloof en grotere eerbied deel te nemen aan de viering van het hoogtepunt van heel het kerkelijk leven. **Aan de hand van het leven van de heilige Catharina van Siëna willen we tot een beter begrip komen van de Heilige Communie.**

Heilige Catharina van Siëna

pr. J. Hermans

In 1347 wordt Catharina geboren als vierentwintigste kind uit het huwelijk van Giacomo en Lapa Benincasa. Vader Giacomo was een bedachtzaam man, die met wol verven de kost voor zijn groot gezin verdiende. Moeder Lapa was een vrouw met een vurig temperament, die niets liever wilde dan dat het haar kinderen goed zou gaan, maar die in haar ijver vergat haar kinderen te vragen, wat ze er zelf van dachten. Tenminste gold dat voor haar verstandhouding met Catharina. Toen Catharina twaalf was, begon moeder Lapa met het smeden van huwelijksplannen voor haar dochter. Ze zocht ijverig naar een goede partij. Maar Catharina dacht niet aan trouwen. Ze wist zich zo gegrepen door het geloof, door de liefde van God, dat ze niet wilde huwen. Dat ging het bevattingsvermogen van haar moeder te boven: haar mooie, aantrekkelijke dochter wees kandidaat na kandidaat af. En om te voorkomen dat nog andere kandidaten zouden komen opdagen, scheerde zij haar hoofd kaal. Tot grote ergernis van moeder Lapa, die tot tegenactie overging. Zij ontsloeg haar

dienstmeisje en Catharina moest haar plaats innemen. Catharina, die gezegd had maagd te willen blijven, werd het voorwerp van spot en verwijten. Al die tijd had vader Giacomo stilzwijgend het doen en laten van zijn dochter gadeslagen. De overtuiging groeide in hem, dat het bij haar geen kinderlijke grillen waren, dat de Heilige Geest hier zelf aan het werk was. En zo gaf hij zijn huisgenoten tenslotte het bevel Catharina geen hindernissen meer in de weg te leggen. Van toen af durfde niemand zich nog tegen de geestelijke activiteiten van Catharina te verzetten. De jeugdige Catharina richtte in haar ouderlijk huis een kleine kamer, een cel in, waarin ze zich graag en lang terugtrok. Daar bracht ze dagen door in gebed en vasten. Drie jaar lang verbleef ze bijna onafgebroken in haar kluis. Het was geen gemakkelijke tijd. Allerlei gedachten en beklagingen bestormden haar nu. Zou ze toch niet beter kunnen huwen? Had ze er wel goed aan gedaan, de huwelijksaanzoeken steeds te verwerpen? Catharina zag, hoezeer de duivel werkzaam was in al die beproevingen. Ze voelde zich verlaten door alles en iedereen, en ook door God. De biechtvader

van Catharina, de zalige Raymundus van Capua, vertelt daarover in zijn levensbeschrijving van Catharina: “Ik vernam van Catharina, dat de duivels haar toen geweldig talrijk overvielen. Door het grote aantal dat zich in haar kamer samenduwde, verduisterde haar kamer. Catharina vluchtte in het gebed.

Ik was in uw hart

Toen ze op een dag van de kerk naar huis kwam, straalde een fonkelend licht van boven haar kamer binnen en in die glans trad de Heer Jezus Christus op Catharina toe. Hij kwam in de bloedende gestalte van de gekruisigde, Hij riep Catharina bij zich en vroeg: Catharina, mijn dochter, ziet gij hoezeer Ik voor u heb geleden? Verdraag ook graag iets voor mij. Toen ontviel Catharina de vraag: Mijn Heer, waar waart gij toen mijn hart vol was met al die gruwelen? Hij antwoordde haar: Ik was in uw hart”. Dat was het verrassende antwoord van de Heer op de donkere nacht van Catharina. Haar liefde tot de gekruisigde Heer werd er alleen maar groter door.

“Ik was in uw hart”. Deze woorden van de Heer hadden tot gevolg, dat Catharina haar geloof meer en meer wilde verinnerlijken. Niet de stille, materiële kamer, haar eigen stenen cel was de plaats waar ze God moest zoeken. “Catharina luisterde naar de Heilige Geest die haar leerde in haar geest een stille kamer in te richten, die zij nooit wegens een werk daarbuiten hoefde te verlaten. Voortaan kon zij ook anderen de raad geven: “Maak u een cel in uw binnenste, en kom daar nimmer uit ... Verruimt, o verruimt uw zielen”.

Mystiek huwelijk

Na drie jaar afzondering gaf Catharina de wens te kennen lid te worden van de derde orde van St. Dominicus. Tegen de zin van haar moeder trad zij toe tot deze boete-zusters van de orde van Dominicus, die wegens hun

zwarte mantel Mantellaten genoemd werden. Steeds intiemer wordt haar relatie tot Christus. Catharina blijkt vaak mystieke ervaringen te hebben. Voor Catharina wordt de omgang met Christus en de heiligen even gewoon als de relatie met aardse vrienden. In haar kamertje viert Christus zijn mystieke verloving met Catharina, waarbij Maria hun handen in elkaar legt en Christus zijn bruid Catharina een verlovingsring aan de vinger steekt. In de kerk van San Domenico bidt Christus met Catharina afwisselend de psalmverzen uit de getijden. Dagelijks gaat Catharina naar de mis en communiceert dan. Ze wil totaal verenigd met Christus leven, met de gekruisigde Christus.

Stigmata

De kern van het geloof van Catharina was haar liefde tot de gekruisigde Heer en zijn Bloed. “Baad U in het bloed van de gekruisigde Christus”, schreef ze eens. Haar wens om met deze gekruisigde Christus verenigd te worden, vond hier op aarde al een vervulling. De biechtvader van Catharina heeft het opgetekend in zijn levensbeschrijving van de heilige. Het was het jaar 1375. Catharina werd door Christus begiftigd met de kruiswonden, nadat zij in de mis te communie was gegaan. Maar op haar bedde bleven deze stigmata onzichtbaar tijdens haar aardse leven. “Naar haar gewoonte bleef Catharina na de mis geruime tijd in een soort slaap van de zinnen, want haar geest streefde uit alle macht naar de Schepper, de hoogste geest. Terwijl wij wachtten tot zij weer tot zichzelf kwam, zagen wij hoe Catharina plots van de vloer, waarop zij uitgestrekt lag, recht kwam en knielde. Zij spreidde de armen wijd open, terwijl haar gelaat als door een vuurschijn rood werd en begon te gloeien. Zo bleef ze lange tijd bewegingsloos en met gesloten ogen geknield. Dan zonk zij plots voor onze ogen in elkaar, als wanneer iemand

UITZENDING VAN DE LITURGISCHE VIERINGEN TIJDENS DE GOEDE WEEK

Palmzondag:

Eucharistieviering om **10u**.

Maandag in de Goede Week:

Om **19u30**
Eucharistieviering met wijding van het H. Chrisma vanuit de kathedraal van Mechelen.

Witte Donderdag:

Om **18u30**
Eucharistieviering met herdenking van het Laatste Avondmaal vanuit de kapel van de gemeenschap ‘Moeder van Vrede’ te Gistel.

Goede Vrijdag:

Om **13u** Kruisweg.
Om **20u** dienst van Goede Vrijdag met verering van het H. Kruis vanuit de kapel van de gemeenschap ‘Moeder van Vrede’ te Gistel.

Paaswake:

Om **20u** plechtige eucharistieviering van de Verrijzenis van de Heer vanuit de kathedraal van Brussel.

Paaszondag:

Plechtige eucharistieviering van het hoogfeest van Pasen om **10u** vanuit Kortemark.

haar dodelijk gewond zou hebben. Doch kort daarop kwam zij weer tot bewustzijn. Meteen riep ze mij alleen bij zich om me toe te vertrouwen, wat haar in de kerk overkomen was. Weet mijn vader, zei ze mij, ik draag nu de wonden van de Heer Jezus in mijn lichaam. Toen ik haar vroeg wat de Heer haar gedaan had, antwoordde zij mij: Ik zag Christus aan het kruis in een stralende glans. Hij boog zich naar mij toe en ik wilde Hem, mijn Schepper, tegemoet snellen. Daarom richtte ik mij snel op. Toen flitsten er vijf bloedrode stralen uit zijn heilige littekens en troffen mij midden in mijn hart en op mijn handen en mijn voeten. En ik schreeuwde het uit: Mijn Heer en mijn God, laat niemand deze wonden van mij zien, daarom smee ik U!” Terwijl ik nog sprak, veranderde het bloedige rood van de stralen in een heldere glans, die mij als een zuiver licht op het hart, de handen en de voeten viel.” Zo werd Catharina, in de eucharistie door de H. Communie verenigd met de gekruisigde Heer, zo gelijkvormig aan Hem, dat zij de tekenen van het kruis in haar lichaam mocht ontvangen. Haar boodschap zou voortaan nog meer in het teken van de gekruisigde Heiland staan. Maar zo, dat haar tijdgenoten deze tekenen niet konden zien. Voortaan droeg Catharina de merktekens van Jezus in haar lichaam: voortdurend bleef ze pijn voelen in haar stigmata.

Apostolische ijver

Nu zij zo gelijkvormig aan de Heer geworden was, zo met Hem verenigd, kreeg zij tijdens een visioen een nieuwe opdracht.: “Ga naar buiten! Ga, daarvan hangt het heil van velen af. Gij zult een andere levenswijze leiden dan gij tot nu toe gedaan hebt. Gij zult midden in een grote massa leven; daar zult gij de eer van mijn naam uitdragen ten aanschouwen van leken, priesters en kloosterlingen. Ik zal u voorstellen aan de pausen die mijn kerk leiden. Want ik wil met het zwakke de trots van de sterken breken.”

Ze vormt een kring van personen om haar heen, een ‘familie’. Maar daarbij blijft het niet. De mystieke liefde van Catharina uit zich steeds meer in een apostolische dadendrang. Ze treedt in briefwisseling met bisschoppen en koningen, met legeraanvoerders en stadsbestuurders. En zo betrad Catharina het toneel van de politiek. Ze richtte zich tot de christen in de politicus en in de vorst. En steeds weer met dezelfde oproep: omwille van de gekruisigde Heer: vrede, vrede, vrede. Zo bemiddelde zij tussen de in die dagen zo strijdlustige steden, en riep de clerus op tot een heilige levenswandel. “De herders doen alsof ze niets zien. Weet ge waarom? Omdat de wortel van de zelfzucht in hen leeft. Zij schrikken ervoor terug iets aan de kaak te stellen, omdat zij zelf aan dezelfde of ergere kwalen lijden. De

geestelijken zijn strohalmen en geen steunpilaren van de kerk; zij verspreiden geen welriekende geur, maar een stank waar ze de hele wereld mee verpesten”, aldus Catharina. Een stank, die haar tegemoet walmde ook vanuit het pauselijk paleis.

De pausen woonden in die dagen in Avignon, in Frankrijk. Omdat hij afhankelijk was van de Franse vorst had Clemens V dit Franse vissersdorp als woonplaats gekozen. Daar was een machtig paleis gebouwd, daar heerste een weelderig, werelds hofleven. Toen Catharina haar zending begon, was Gregorius XI paus. Catharina schreef de paus bij herhaling terug te keren naar Rome en met Avignon alle aardse verleidingen achter zich te laten. Ze ging zelfs naar Avignon, om de paus ertoe te bewegen terug te keren naar Rome. “In een audiëntie met Paus Gregorius XI, aldus Raymundus van Capua, klaagde Catharina over de pauselijke hofstaat, want in plaats van de paradijselijke geuren van een heilig leven moest zij er de stank van alle helse ondeugd inademen. De paus antwoordde Catharina: “Hoe wilt gij na een paar dagen al de toestanden aan het hof beoordelen?” Catharina op haar beurt: “Ik beken zonder vrees, dat de zonden van het pauselijk hof tot in Siëna stinken, waar ik vandaan kom.”

Een sterke vrouw, wie kan ze vinden? Catharina van Siëna was een sterke, moedige vrouw. Was de paus een weifelaar, Catharina was doortastend. Zij regelde alles voor de terugkeer van de paus uit Avignon. De paus liet zich overhalen en keerde weer naar de graven van de apostelen. Kort daarop stierf Gregorius.

De nieuwe paus heette Urbanus VI: een vroom, maar zwak man, die zich soms liet gaan in woede-uitbarstingen. Had Catharina haar doel bereikt, dat de pausen weer in Rome woonden, nu rezen nieuwe problemen. Het belangrijkste is immers niet de woonplaats, maar de vernieuwing van de kerk. En daarin faalde Urbanus VI. Enkele ontevreden kardinalen kwamen bijeen en kozen een tegenpaus: Clemens VII. Oktober 1378 schreef Catharina aan enkele kardinalen: “Men heeft een tegenpaus aangesteld. Gij hebt meegeholpen. Gij zijt medeschuldig met de tegenpaus. Ge hebt een goddelijk oordeel verdiend. Het zal waarachtig over u komen, als gij niet echt tot de gehoorzaamheid terugkeert.”

Catharina mocht op aarde niet meer beleven, dat de eenheid in de kerk werd hersteld. Zij leed onder het lijden van de kerk. Zij leed door het leed de gekruisigde Heer aangedaan. Toen het grote Westers schisma uitbrak, werd Catharina door paus Urbanus naar Rome geroepen. Maar Catharina werd ziek. Op 29 april 1380 stierf ze, 33 jaar oud. “Wees gerust, wanneer ik sterf, is de enige doodsoorzaak mijn liefde voor de kerk, die mij verbrandt en verteert.”

Vrijwilliger in de kijker

Een katholieke stem bij u thuis !

Kan u zich even voorstellen? Kan u ons wat meer vertellen over de weg die Jezus met u gegaan is in uw leven?

Zou ik Myriam heten of Diane? Het werd Diane. Maar Mr. Pastoor vond dat te heidens, en heeft mij Anna gedoopt. Hoe dan ook, de doopgenade heeft serieus strijd moeten leveren om de heidin in mij klein te krijgen. Tot die goede strijd hebben gebed en lijden in de Hemel en op aarde zeker bijgedragen. En vraagt iemand mij nu: hoe gaat het? dan antwoordt mijn hart spontaan: onverdiend goed!

Ook mijn leven in de Maranatha-gemeenschap te Overijse, is daar een blauwdruk van. Mijn roeping (als leek met private geloften) en het gemeenschapsleven zijn een ervaring van Gods voorzienigheid en wijsheid. Dat wil zeggen dat wij onze levensomstandigheden en elkaar als leden van een gemeenschap gekregen hebben, niet gekozen. Dat geeft de grote geruststelling dat God zich in en door hen aan mij laat kennen, dat zij mij helpen worden zoals God mij bedoeld heeft. En dat gaat op het ritme van Gods geduld met ons. Vraagt iemand: kunt ge zo gelukkig worden? Ja, onverdiend gelukkig!

Wat is uw relatie met de Heilige Maagd?

Als kind op het internaat en later als jonge twintiger, heeft Maria de deur op een kier gezet met het rozenhoedje. Later begon ik te merken dat Maria op de voorgrond trad om mij op iets voor te bereiden, om daarna weer plaats te maken voor Jezus. Stilaan werden Maria en Jezus de keerzijden van één medaille. Maria werd ook

(vervolg p. 12)

Helpt u Radio Maria in haar missie het evangelie van Jezus Christus te verkondigen in heel ons land?

Aarzel niet ons te steunen.

Luister naar
via de digitale radio
via **telenet** kanaal 912
of online op
www.radiomaria.be

06:00	Meditatie (Pater Jan Bots)
06:30	Lezingendienst
07:00	Angelus
07:02	Rozenkrans
07:30	Muziek (maandag tot vrijdag) - Bijbellezing (zaterdag & zondag)
07:45	De ochtend bij Radio Maria (behalve op zaterdag en zondag)
08:30	Lauden
09:00	H. Mis
	op zondag om 10u voorafgegaan door 'De rots in de branding': 8u50
09:50	Catechismus

10:30

	Maandag	De Kerk leeft (Nele Uytterhoeven)
	Dinsdag	Radio Maria telefoneert (Nele Uytterhoeven)
	Woensdag	Verhalen van Sint Jozef
	Donderdag	De rots in de branding (Jos Decock)
	Vrijdag	Herhaling van donderdag 20u
	Zaterdag	Het inzicht (Marleen Caers)

11:30	Het Woord spreekt: lezing en bezinning van de H. Schrift
12:00	Angelus
12:05	Middaggebed
12:15	Rozenkrans
12:40	Het heiligenverhaal van de dag

13:00

	Maandag 1e en 3e: 2e en 4e:	Radio Maria op bezoek (Omer Laermans) Gebedsgroep Biddende Moeders
	Dinsdag 1e: 2e: 3e: 4e:	Biofides (Vincent Kemme) Muziek Kerk in nood Op bedevaart met Maria (Jos Decock)
	Woensdag 1e en 3e: 2e en 4e:	Kathovisie (Marianne Hubin) De wereld van Radio Maria (Nele Uytterhoeven)
	Donderdag	Klassiekuur (Marc en Marie-Christine Van Hoorick)
	Vrijdag	Kruisweg (aansluitende programmatie: zie vrijdag 14u15)
	Zaterdag	Herhaling van woensdag
	Zondag	Herhaling van dinsdag 18u15

14:15

	Maandag	Muziek
	Dinsdag	Muziek
	Woensdag	Muziek
	Donderdag 1e en 3e: 2e en 4e:	De Kerkvaders (Nele Uytterhoeven) Het archief (Kevin Colle)
	Vrijdag 1e en 3e: 2e en 4e:	Om 13u45 Kathovisie (Marianne Hubin) De wereld van Radio Maria (Nele Uytterhoeven)

15:00 **Uur van de Goddelijke Barmhartigheid**
16:10 **Lezingen uit Lezingendienst**
16:30 **Meditatie* (Pater Jan Bots)**
17:00 **Vespers**

17:30

	Maandag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
	Dinsdag	Radio Vaticaan*
	Woensdag	Muziek
	Donderdag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
	Vrijdag	De week van Radio Maria (Nele Uyterhoeven)
	Zaterdag	Radio Vaticaan*
	Zondag	De week van Radio Maria* (Nele Uyterhoeven)

18:00

Angelus

18:15

	Maandag	Klassiekuur*
	Dinsdag	
	1e en 3e: 2e en 4e:	Het inzicht (Marleen Caers) Missio werkt (Missio)
	Woensdag	De Kerk leeft* (18u30)
	Donderdag	Herhaling van maandag 13u
	Vrijdag	Klassiekuur*
	Zaterdag	Herhaling van dinsdag 13u
	Zondag	Herhaling van donderdag 20u

19:30

Rozenkrans

20:00

	Maandag	De rots in de branding*
	Dinsdag	De Kerk leeft*
	Woensdag	Gebed met Sant'Egidio
	Donderdag	
	1e en 3e: 2e en 4e:	Religieuze Poëzie (E.H. Dirk Van der Linden) Rijkdom van het geloof (Diane Kets)
	Vrijdag	Radio Maria telefoneert* (Nele Uytterhoeven)
	Zaterdag	Muziek
	Zondag	Klassiekuur*

21:00

(Behalve op zondag)
Het heiligenverhaal van de dag, gevolgd door 'Het Woord Spreekt' *

21:30

Completen

21:45

Heiligen getuigen

22:35

Catechismus* (maandag tot zaterdag)

Zondag: De kerkvaders (1ste, 3de en 5de week) - Het archief (2de en 4de week)

23:30

Rozenkrans

Tussen middernacht en 6u 's morgens hebben er herhalingen van de verschillende programma's plaats.

* Herhaling van eerder uitgezonden programma

(vervolg van p. 9)

een weg: door en in Maria naar de Vader. Naar de Zoon. Naar de Heilige Geest. Naar de naaste.

Op welke manier bent u betrokken bij Radio Maria? Wat draagt Radio Maria bij aan uw leven en waarom denkt u dat Radio Maria belangrijk is voor ons land?

De samenwerking begon met enkele uitzendingen over de religieuze geloften. Dan volgde een uitzending over de vrouw in de Kerk, eigenlijk over het geestelijk moederschap voor priesters. Na een reeks over de martelaren volgde 'Openbaring': een reeks over wat de Traditie leert over de antichrist en de wederkomst van Christus doorheen de geschiedenis. En in de laatste reeks, De Rijkdom van het Geloof, ging het de voorbije uitzendingen over nederigheid.

Als christen wordt ge gedreven om van Jezus te getuigen, om in woord en daad door te geven wat ge gekregen hebt. Radio Maria geeft mij daar gelegenheid toe en ik ben er blij om. Het is boeiend wanneer geloofskennis en geloofsleven elkaar bevestigen en verduidelijken. Dat maakt het geloof levendig en echt.

Door de verscheidenheid aan programma's en sprekers kan Radio Maria dat bij de mensen brengen. Ik denk dat zowel gelovige als zoekende mensen daar behoefte aan hebben, zeker in verwarde tijden als vandaag.

Diane Kets

In het programma **Rijkdom van het geloof** wordt vanuit de grote geestelijke schat van de Kerk, die we terugvinden in de teksten van de geestelijke meesters, telkens een ander thema belicht.

**Iedere tweede en vierde donderdag om 20u.
Heruitzendingen op vrijdag om 10u30
en zondag om 18u30 van diezelfde week.**

LUISTERAARS AAN HET WOORD

Hallo beste medewerksters en medewerkers van Radio Maria,

Zeer hartelijk dank voor de prachtige, overzichtelijke, vernieuwde website! En dank u wel aan de zo vele vrijwilligers, voor hun inzet, om mooie stichtende programma's te maken, die natuurlijk voor elke mens van veel betekenis zijn! Maar ik weet zeker dat jullie voor zo vele eenzame mensen, verstotenen en onbegrepen mensen een 'parel' zijn die hun verlicht in hun duisternis!! Proficiat uit heel mijn hart!

Marnick op facebook

Tof dat jullie St.-Jozef in de schijnwerpers plaatsen! Deze heilige verdient veel meer waardering dan dat hij tot nu toe gekregen heeft. Dank ook voor jullie prachtige muziek.

*reactie van
Claudine uit Ninove
op onze webpagina*

Langs deze weg een dikke proficiat voor jullie mooie vastenkalender. Hij zal in deze vastentijd goed gebruikt worden, bedankt voor de moeite en de tijd. Het is het echt meer dan waard.

Luisteraar uit Zelzate

Dagelijkse Eucharistieviering om 09:00 (zondag om 10:00)

Angelus

07:00
12:00
18:00
24:00

Getijdengebed

06:30 Lezingendienst
08:30 Laudan
12:05 Middaggebed
17:00 Vespers
21:30 Dagsluiting

Rozenkrans

07:05
12:15
19:30
23:30

**Dagelijks 'Uur van de Goddelijke Barmhartigheid'
om 15:00**

De Goede Week

El Greco - Jezus in de hof van Olijven

pr. Jan Philippe

De liturgie van de Goede Week schuwt geen tragiek. Zij laat ons met Jezus het duistere en tegelijk roemvolle uur beleven, waarvoor Hij gekomen was. Wij volgen Hem stap voor stap tot op Golgotha, tijdens de liturgie van Witte Donderdag en Goede Vrijdag. Wij vieren het hoogtepunt van het kerkelijk jaar, de verrijzenis van de Heer, tijdens de plechtige Paaswake.

Paulus schrijft in zijn eerste brief aan de christenen van Korinthe dat als Christus niet verrezen is, ons geloof zonder inhoud is en van geen betekenis. Daar de verrijzenis de kern is van ons geloof is dit ook de kern van wat wij in de liturgie vieren. Dit is zo voor de viering op zondag, die in de eerste plaats het vieren is van de verrezen Heer. Maar dit is ook zo voor het liturgische jaar dat opgebouwd is rond Pasen, waarin we de verrijzenis van Jezus vieren. Pasen, en dus met uitbreiding de Goede week, vormt de kern van het liturgisch jaar. De verschillende liturgische vieringen willen ons niet alleen sterker voor de geest halen wat er 2000 jaar geleden gebeurde, maar ze willen ook ons hart openen opdat de verrezen Heer opnieuw sterker in ons eigen hart gaat leven.

In het christendom draait dus alles om de verrijzenis die iets totaal nieuws binnenbrengt in de mensengeschiedenis. Niet alleen wordt door Jezus' verrijzenis de macht van de dood en met uitbreiding

de macht van de zonde gebroken waaraan elke mens onderworpen is. Maar ook wordt in Jezus' verrijzenis de mens op een nieuwe manier met God verbonden. Want door Jezus kan de mens binnentreden in het Rijk van God en het eeuwig leven. Heel de Goede week is opgebouwd uit sprekende vieringen die ons ontvankelijk willen maken voor dit alles. Ze start met de viering op Witte donderdag en eindigt op Paasdag.

Witte Donderdag

Al lijkt Witte Donderdag iets dubbel te hebben doordat enerzijds het Laatste avondmaal en anderzijds de gevangenneming en het verraad van Jezus herdacht worden. Toch vormt de viering een eenheid omdat beide uitdrukking zijn van Jezus' overgave tot de dood aan het kruis. Met het laatste avondmaal grijpt de Heer al ritueel vooruit naar het gebeuren van Golgota waar hij als een lam zijn leven zal geven voor allen. Daarbij komt nog dat de voetwassing nog sterker

El Greco - Het laatste Avondmaal

onderstreept dat hij dit doet vanuit dienende liefde. In zijn gevangenneming in de hof van Oliven wordt duidelijk dat hij consequent die weg ook heel concreet gaat. De viering begint feestelijk met klokkengelui en jubelzang omdat door het laatste avondmaal Jezus ons de eucharistie gegeven heeft waardoor hij bij ons is en ons sterkt. Toch eindigt de viering ingetogen, omdat we horen vertellen van het verraad en de deemoedige zelfontleding van Jezus die zich overlevert aan mensenhanden. Daarom dat na het feestelijke 'Eer aan God' de klokken zullen zwijgen totdat we het opnieuw blij zullen zingen in de Paaswake omwille van Jezus' verrijzenis. Vanaf de viering van Witte Donderdag vergezellen we Jezus op zijn weg tot aan zijn Pasen.

Van Witte Donderdag tot de Paaswake vormen de vieringen eigenlijk één geheel. Dit wordt duidelijk doordat de viering van Witte Donderdag niet eindigt met de zegen maar een open einde heeft. Pas aan het einde van de Paaswake zal de gemeenschap terug het kruisteken maken bij de zegen uitgesproken door de voorganger. Op Witte Donderdag gaan we samen met Jezus wakend de nacht in om op Goede Vrijdag getuigen te zijn van zijn kruisdood en om in de Paaswake de vreugde uit te zingen van zijn verrijzenis. Pas dan kan opnieuw Gods zegen over ons uitgesproken worden, want het is de verrijzenis die ons tot zegen is.

Goede Vrijdag

Goede Vrijdag, de dag waarop we Jezus' dood gedenken is bij uitstek een dag van rouw, medelijden, boeten en vasten, want Jezus de bruidegom was toen niet bij ons. Daarom dat naast aswoensdag dit de tweede verplichte vastendag is voor christenen. Niet alleen in het gebruik van het bidden van de kruisweg staat Jezus' lijden en dood centraal maar ook in de liturgie van Goede Vrijdag. We beluisteren er het lijdensverhaal om vervolgens in diep respect het kruisbeeld te vereeren, teken van Jezus verlossende dood. Ook de rode kleur van de liturgische gewaden verwijst naar de dood, deze kleur is namelijk, de kleur van de martelaren, want Jezus' lijden en dood zijn de bron van hun overgave en hun triomf.

Paaswake

In de avond van de daaropvolgende dag maken we in de liturgie van de Paaswake een hele omslag mee. Al beginnen we in het duister, al snel zal de liturgie openbarsten van nieuw leven. Het begint met een klein vlammetje waarmee het Paasvuur ontstoken wordt. Zoals dit vuur de duisternis en de kilte verdrijft, zo vieren we die avond dat Jezus' verrijzenis de doodse duisternis heeft verdreven. De Paasjubelzang aan het begin van de dienst onderstreept dit expliciet. De stilte die ingezet is op Goede Vrijdag wordt doorbroken wanneer we uitzingen dat Jezus het licht van de wereld

is. Wie hem volgt zal niet rondwalen in de duisternis, maar zal het licht van het leven bezitten. De verschillende lezingen uit het Oude Testament verwoorden dat God de mensen al altijd opnieuw op de weg van het leven heeft willen zetten. Zo bleef Hij niet doof voor de hulpkreten van het slavenvolk in Egypte. Hij riep Mozes en bevrijdde hen uit het slavenhuis. Heel de geschiedenis door heeft God liefde gehad voor de mens en voor hem gezorgd. Met Pasen vieren we echter dat God in Jezus' verrijzenis deze doodse duisternis voor allen verdreven heeft. Persoonlijk hebben we hieraan deel door ons doopsel. Vandaar dat de hernieuwing van de doopbelofte zo'n centrale plaats inneemt in de liturgie van de Paaswake. Want we vieren Pasen niet alleen om te gedenken wat lang geleden aan Jezus gebeurde, maar we vieren met Pasen ook dat wij deel hebben aan zijn verrijzenis doorheen ons doopsel. Met andere woorden, we vieren Pasen omdat de Heer ook in ons leeft. En daar knelt nu wel soms het schoentje. Al zijn we wel gedoopt, toch is niet altijd zichtbaar dat de Heer in ons leeft. We zullen dus maar echt Pasen kunnen vieren als we ook de voorbereidingstijd op Pasen gebruiken als een tijd om met Gods genade ons leven te vernieuwen. Dit is eigenlijk de diepe betekenis en het doel van de veertigdagentijd. Na de lichtritus, de woorddienst en de her-

nieuwing van de doopbelofte eindigt de Paaswake met het vieren van de eucharistie. Niet als herinnering aan wat Jezus op het laatste avondmaal deed met zijn leerlingen, maar als een verrijzenismaal, waarbij de verrezen Heer die in ons midden is ons uitnodigt en zichzelf aan ons geeft opdat wij meer en meer zouden leven van zijn leven. De verrijzenis, Pasen, geeft aan de eucharistie zijn diepe betekenis. Of anders gezegd, wie gelovig met Pasen eucharistie viert zal ontdekken dat men in elke eucharistie steeds een beetje Pasen viert.

El Greco - De Verrijzenis

INTERNAAT van de ZUSTERS van LIEFDE

De Zusters van Liefde van Kortemark ondersteunen kinderen en jongeren die het moeilijk hebben op materieel, relationeel en sociaal vlak en dragen zorg voor hun groei naar volwassenheid. Alle info over hun apostolaat en over de mogelijkheden om hen te steunen kan u terugvinden in de folder die werd bijgevoegd bij dit nummer van Porta Fidei.

Rembrandt van Rijn

Rembrandt heeft ruim 300 werken gemaakt waarbij hij zich liet inspireren door een verhaal uit de bijbel. De meeste daarvan zijn tekeningen en etsen. Daarnaast zijn er ongeveer zestig schilderijen van zijn hand met een bijbels onderwerp. Dit jaar is het 350 jaar geleden dat Rembrandt stierf te Amsterdam. Met dit artikel over Rembrandt's verbeelding van het Emmaüsverhaal willen we aandacht besteden aan deze speciale verjaardag.

Joris Abts

Mijn voorliefde voor het werk van Rembrandt is gegroeid door het lezen van het boek 'Welkom thuis' van priester Henri Nouwen (1932-1996) waarin hij het persoonlijke geestelijke avontuur beschrijft dat hij heeft beleefd na de confrontatie met een afbeelding van het werk van Rembrandt 'De terugkeer van de verloren zoon'. Dat schilderij heeft mij sindsdien ook niet meer losgelaten. Dankbaar wordt er ook bij Radio Maria in publicaties zoals de vastenkalender of het maandelijks tijdschrift gebruik gemaakt van de vele bijbelse taferelen die we terugvinden in het werk van Rembrandt. De meesterwerken van Rembrandt zijn vaak ook een kostbaar hulpmiddel om te mediteren en om dieper door te dringen tot de kern van de Bijbelverhalen en zo tot een ontmoeting te komen met de Verrezen Heer op wie al deze verhalen betrekking hebben.

Het Emmaüs-verhaal, het ontmoetingsverhaal bij uitstek, werd door

Rembrandt verscheidene malen afgebeeld. Een eerste keer met een schilderij uit 1628. Het behoort tot de mooiste creaties uit zijn vroege periode. Rembrandt Harmenszoon van Rijn werd op 15 juli 1606 of 1607 in Leiden geboren. Zijn ouders, Harmen Gerritsz van Rijn, molenaar, en Neeltgen Willemsdr. van Zuytbrouck, waren welgesteld en kregen samen 10 kinderen, van wie er drie jong stierven. Van 1619 tot 1622 was hij in de leer bij de Leidse historieschilder Jacob van Swanenburgh. Na een leerperiode van een half jaar bij Pieter Lastman te Amsterdam opende Rembrandt een atelier in Leiden, waar hij veel samenwerkte met zijn vriend, studiegenoot en collega Jan Lievens. Zoals bij de meeste taferelen uit de Leidse periode wordt ook in dit eerste schilderij over de maaltijd in Emmaüs het hoogtepunt van dit verhaal uitgebeeld. Dit opdat de toeschouwer zich het gebeuren zo levendig mogelijk zou kunnen voorstellen alsof hij zelf ooggetuige is van het moment waarop de verrezen Heer Jezus zich aan de twee leerlingen openbaart.

Papier op paneel 39x42 - 1628
Parijs, Musée Jacquemart-André

Pentekening 16,6x22,4 - 1655
Parijs, Musée du Louvre

Ets 10,2 x 7,3 - 1634
Amsterdam, Rijksprentenkabinet

Paneel 68x65 - 1648
Parijs, Musée du Louvre

Het Emmaüs verhaal

Doek 89,58x111,5 - 1648
Kopenhagen, Statens Museum for Kunst

Ets 21,1x16 - 1654
Amsterdam, Rijksprentenkabinet

Pen-en-penseeltekening - 1648
Cambridge, Fitzwilliam Museum

Rembrandt benut volop de pas ontdekte mogelijkheden van het clair-obscur, een techniek waarbij de licht-donkercontrasten sterker worden uitgebeeld dan ze in werkelijkheid vaak zijn. Hiermee wordt een dramatisch effect bereikt, waarmee ook meer diepte wordt gegeven aan het schilderij. Bij clair-obscur is de achtergrond donker en de voorgrond licht. De lichtbron zelf is meestal niet duidelijk aanwijsbaar; het zou de zon kunnen zijn, of een kaarsvlam. De langzaam in het verhaal opgebouwde spanning ontaardt zich op het moment waarop beide leerlingen als door de bliksem getroffen in één ogenblik de Heer herkennen in de mysterieuze vreemdeling die het brood voor hen breekt. Het is juist dat moment dat wordt afgebeeld door de jonge Rembrandt. In het donker op de voorgrond kunnen we nog net één van de leerlingen herkennen die, in een plots gebaar, zijn stoel omver gooit en zich voor Jezus op de knieën werpt.

In zijn dynamische interpretatie van het onderwerp is de prent uit 1634 nauw verwant met het vroege schilderij uit 1628. Christus is opnieuw in zijaanzicht afgebeeld. De bediende, die op het schilderij op de achtergrond aanwezig was maar geen enkel idee had van wat er zich vooraan afspeelde, werd ook in deze tekening eerst afgebeeld maar nadien door arceringen zoveel mogelijk onzichtbaar gemaakt. Het accent verschuift in deze tekening wel naar het breken van het brood. Een beeld dat verwijst naar de viering van de eucharistie waar de verrezen Heer zijn aanwezigheid openbaart in de tekenen van brood en wijn 'bij het breken van het brood'.

De verwijzing naar de eucharistie wordt in de twee werken uit 1648 het centraal thema. Deze periode is getekend door de dood van zijn vrouw Saskia. Rembrandt had reeds vroeg succes gekend als portretschilder. Zijn naam had bekendheid gekregen dankzij belangrijke bestellingen van prins Frederik Hendrik. Na zijn huwelijk met Saskia had Rembrandt een voornaam huis in Amsterdam gekocht. Toch zou Rembrandt er nooit in slagen zijn uitgaven in overeenstemming te brengen met zijn inkomsten. De afbetaling van het huis zal een steeds grotere bron van geldzorgen voor hem worden. Wanneer in 1642 zijn vrouw Saskia sterft, zijn reeds twee kinderen kort na hun geboorte overleden. Rembrandt blijft alleen achter met zijn negen maand oude zoon Titus. Geertge Dirckx,

die als verzorgster van zijn zoon Titus in zijn huis was opgenomen, wordt al vlug zijn geliefde.

Naarmate Rembrandt ouder wordt en meer getekend is door het leven, komt de bezieling en verinnerlijking sterker tot uiting in zijn werk. Het doet ons vermoeden dat naarmate in Rembrandts persoonlijke leven de duisternis toeneemt, naarmate in zijn leven uiterlijke glans tot niets verglijdt, hij meer en meer gefascineerd raakt door innerlijke schoonheid. Zowel van het paneel als van het doek uit 1648 gaat een bezieling uit, die kenmerkend is voor heel het oeuvre van Rembrandt en enkel toeneemt naarmate hij ouder wordt. Ze ademen een gewijde sfeer uit. De leerlingen tonen zich minder verschrikt. Hun reactie is meer een heilige eerbied voor wat er zich voor hun ogen afspeelt en waarvan wij door de schilderijen te bekijken getuige mogen zijn.

Op het paneel uit 1648, de beroemdste versie van de verbeelding van het Emmaüsverhaal, wordt Jezus voor het eerst helemaal centraal afgebeeld. De actie wijkt voor contemplatie. Terwijl in de afbeelding van 20 jaar geleden de ene leerling, als door de bliksem getroffen zijn stoel van zich weggooide om zich op de knieën te werpen, leunt hij nu enkel een beetje achteruit. Met zijn hand steunend op zijn stoel houdt hij zijn blik gericht op de verschijning die hij volledig in zich wil opnemen. De hoge monumentale nis accentueert de majesteit van deze lichtende verschijning. Maar de clair-obscur is veel genuanceerder. De andere leerling, die tegenover Jezus is gezeten, heeft zijn meester al herkend en heeft de handen gevouwen. Geen uiterlijk vertoon, geen dramatische acties. Alles speelt zich af in het innerlijke van de afgebeelde personages. Rembrandts toont zich meester doordat hij ons toelaat door te dringen tot het innerlijke.

De verinnerlijking van het gebeuren komt ook sterk tot uiting in het schilderij uit 1648. Alle achtergrond is verdwenen. Een opzij geschoven gordijn laat toe getuige te worden van het gebeuren. We zouden hierin ook een verwijzing kunnen zien naar het voorhangsel van het Heilige der Heiligen van de Joodse tempel (Exod. 26,3 ; Lev. 16,2). Voor wie kijkt met de ogen van het geloof, wordt het gordijn dat Gods aanwezigheid aan het zicht onttrekt, opzijgeschoven. Een verborgen lichtbron, vastgehouden door één van de bedienden, werpt een lichtschijs op de muur achter Christus. Zoals in de andere afbeeldingen hebben de bedienden geen weet van wat er zich voor hun

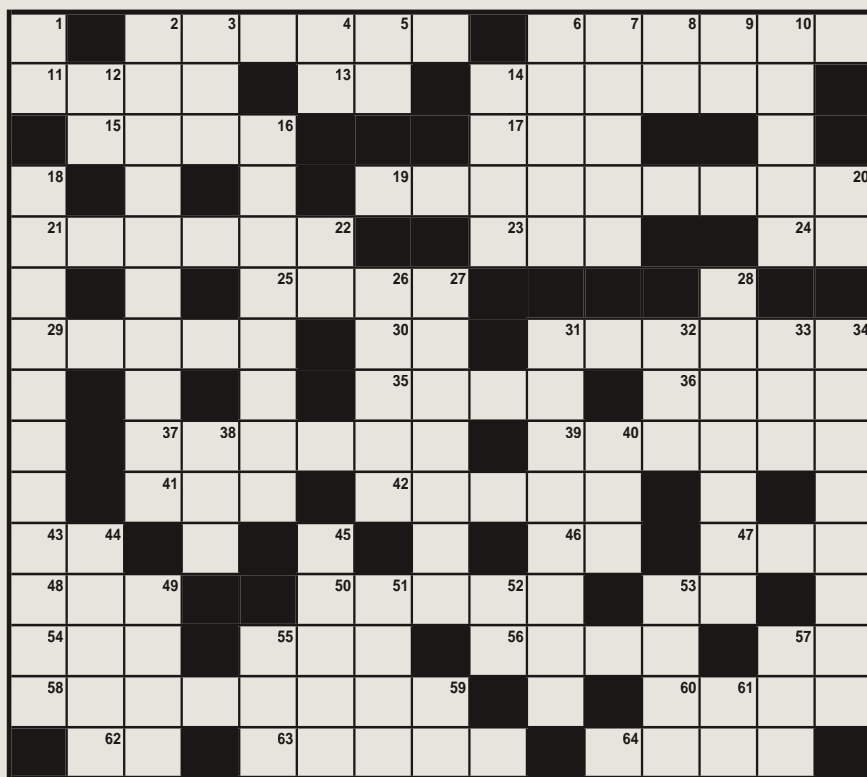
ogen afspeelt. Terwijl ze het licht aanbrengen blijven ze zelf verstoken van innerlijk licht om het mysterie dat zich voor hun ogen ontvouwt te begrijpen. Zo geeft Rembrandt in dit schilderij reeds een verwijzing naar de tegenstelling uit het evangelie die sterk aanwezig is in het werk uit de laatste periode van zijn leven: dat de zienden blind zijn voor de waarheid van het evangelie, maar dat blinden zien door het geloof.

In het jaar 1649 komt Rembrandt nauwelijks aan werken na grote moeilijkheden en gerechtelijke processen. Geertge Dircx de verzorgster van zijn zoon Titus, waarmee hij samenleefde, had het veld moeten ruimen voor de jonge Hendrikje Stoffels. Zij zal in de moeilijke jaren, tot aan haar dood in 1663, Rembrandts steun en toeverlaat blijven.

Na vele beproevingen thuis en in zijn werk gaat Rembrandt nog meer op zoek om de bijbelse taferelen op een innerlijk sterk bewogen en een dieper doorleefde manier uit te beelden. Reeds vanaf zijn jeugd was Rembrandt gefascineerd door de innerlijke schoonheid van oude mensen. De uitbeelding van uiterlijke armoede en blindheid wordt voor Rembrandt de uitverkoren manier om de toeschouwer mee te nemen in een spiritueel avontuur waarin we zelf auteur en acteur zijn. Rembrandt legt geen zienswijze op. Hij maakt geen gebruik van de vertrouwde symbolen om het goddelijke te verbeelden. Onze aandacht wordt getrokken door onzichtbare lijnen en een spel van licht en donker, waardoor we ooggetuige worden. Maar door te kijken worden we uitgenodigd om geen toeschouwer te blijven, maar zelf deel te gaan uitmaken van het gebeuren. Toch wil Rembrandt ons geen scherp afgelijnd beeld geven. Het echte kijken, echt zien doe je niet met de ogen.

HORIZONTAAL

2. veertigdagentijd 6. Afrikaanse trommel 11. diepe geul
13. Eucharistische Kruistocht (afk.) 14. Spaans rijstgerecht
15. Office de Radiodiffusion-Télévision Française (Afk.) 17.
Oostvlaamse regionale televisieomroep 'Audio Video Studio'
(Afk.) 19. dood van Jezus 21. uittocht uit Egypte 23. K
Desktop Environment (afk.) 24. evangelische omroep (afk.)
25. vervuilde mist 29. appelsoort 30. Frans lidwoord 31.
Hebreeuwse jongensnaam die betekent 'Jahwe is redder' 35.
inlichting 36. kwaadaardige kabouter 37. de stad waar Jona
heeft gepredikt 39. bedreven/bekwaam 41. aardgodin 42.
leeuw uit de 'Kronieken van Narnia' 43. Efeziërs (afk.) 46. na
Christus (afk.) 47. bijna blind dier 48. muuropening in een
kerk 50. feest van de verrijzenis 53. Anonieme Alcoholisten
(afk.) 54. olm 55. feestmaaltijd 56. watervogel 57. ad interim
(afk.) 58. eenvoudige stemauditie 60. vader in de bijbel 62.
Sacra Scriptura (afk.) 63. grote roofvogel 64. profet

ij=2 letters

VERTICAAL

1. kilogram (afk.) 2. een ruzie bijleggen 3. abdijoverste 4. overdreven
5. Europees kampioenschap (afk.) 6. koninklijke voorvader
van Jezus 7. Isai 8. oude lengtemaat 9. mililiter (afk.) 10. beer in
jungleboek 12. ruimtelijke ordening (afk.) 14. koperen ketelvormige trom
16. zuster die de paus vroeg om Barmhartigheidszondag te vieren
18. opstanding 20. muzieknoot 22. soortelijke massa (afk.) 26. olijfboom
(latijn) 27. eerste bijbelboek 28. gewijde olie voor vormsel en priesterwijding
31. apostel die naast het kruis stond 32. staatsblad (afk.) 33. University of
Edinburgh (afk.) 34. vreugdekreet met pasen 38. inwoner van Ierland 40. partij
van Nelson Mandela 44. tweewieler 45. lichaamsweefsel dat toelaat om te
bewegen 49. hoop (latijn) 51. wat overblijft na verbranding 52. Estland op
internet 53. stamvader 55. Dynamic Tennis Academy (afk.) 57. antiblokkeersysteem
(afk.) 59. autokenteken Tunesië 61. buitengewoon onderwijs

(Oplossing in het volgende nummer van Porta Fidei)

Rembrandt - De opgestane Heer verschijnt aan Maria Magdalena

Sequentie van Pasen

Laat ons 't Lam van Pasen loven,
't Lam Gods met offers eren.
Ja het Lam redt de schapen,
Christus brengt door zijn onschuld
ons arme zondaren tot de Vader.
Dood en leven, o wonder,
moeten strijden tesamen.
Die stierf, Hij leeft, Hij is onze Koning.
Zeg het ons, Maria,
wat is 't dat gij gezien hebt?
Het graf van Christus dat leeg was,
de glorie van Hem die opgestaan is,
eng'len als getuigen,
de zweetdoek en het doodskleed.
Mijn hoop, mijn Christus in leven!
Zie Hij gaat u voor naar Galilea.
Waarlijk Christus is verrezen: stond op uit de doden.
O Koning, onze Held, geef ons vrede.

Alleluia.

